

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ

ONDERWERP
stand van zaken uitvoeringsprogramma
energie- en warmtetransitie
BEHANDELD DOOR
EFLM (Erwin) Bruin, de

DATUM
8 april 2024
Verz. 9 april 2024
TELEFOONNUMMER
043 350 4432

BIJLAGEN
1
ONZE REFERENTIE
2024.01204

E-MAILADRES
Erwin.de.Bruin@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Met deze raadsinformatiebrief informeer ik u over de stand van zaken van het Uitvoeringsprogramma Energie- en Warmtetransitie 2023-2026.

Jaarprogrammering 2024

Jaarlijks worden inspanningen, te behalen resultaten en mijlpalen van het uitvoeringsprogramma geoperationaliseerd. Deze jaarprogrammering 2024 is vastgesteld. Met name in de pijler gebouwde omgeving breiden wij, zoals voorzien, onze inspanningen uit. Zo worden bijvoorbeeld zes nieuwe wijkuitvoeringsplan trajecten gestart en breiden wij de doelgroepaanpak uit met de stimulering van zelforganisatie van eigenaar-bewoners in wijken en een aanpak voor particuliere verhuurders. In de pijler mobiliteit ligt de focus op de invoering van de Zero Emissiezone Stadslogistiek (ZES) per 1/1/2025. Daarnaast wordt de uitrol van laadinfra voortgezet en onderzoeken de mogelijkheden voor het stimuleren van verduurzaming van kleine voertuigen alsmede aanvullende walstroom voorzieningen in Maastricht. Binnen de pijler gebouwde omgeving ligt de focus in 2024 op verduurzaming van het eigen vastgoed, wagenpark en inkoop. De pijler regionale en lokale samenwerking richt zich op het verder invullen van de Regionale Energie Strategie (RES) opgave en het voortzetten van relevante samenwerkingsverbanden.

Voortgang lopende trajecten

Het uitvoeringsprogramma energie- en warmtetransitie, vastgesteld op 14 maart 2023, is nu een jaar in uitvoering. Over de voortgang van het uitvoeringsprogramma bent u periodiek geïnformeerd via raadsinformatiebrieven (in [maart 2023](#), [september 2023](#), [december 2023](#)). Sinds het laatste bericht is de voortgang binnen enkele relevante trajecten als volgt:

- Soortenmanagementplan: In het traject om tot een soortenmanagementplan (SMP) te komen is inmiddels, in samenspraak met Provincie Limburg, een raamwerk met werkprotocollen opgesteld dat momenteel ter definitieve goedkeuring ligt bij het bevoegd gezag (Provincie Limburg). Gezien de grote omvang van het onderzoek ten opzichte van de in de markt beschikbare specialistische capaciteit, wordt het onderzoek in kleinere deelopdrachten in de markt gezet. Voor een tweetal soorten / delen van Maastricht is inmiddels opdracht verleend, het gaat om huismussen (periode april-mei, hele stad) en vleermuizen (periode mei-september, westzijde van de Maas).
- Lokale aanpak Isolatie: Deze wordt momenteel uitgewerkt. Hierbij richten wij ons, als eerste stap, op particuliere eigenaren van slecht geïsoleerde woningen (energielabels D,E,F,G) in de gemeente. Het doel is een zo groot mogelijke versnelling teweeg te brengen voor wat betreft de isolatie van deze woningen. De aanpak omvat woningopnames, inkoopacties van isolatie- en ventilatiemaatregelen, ondersteuning bij de eventuele aanvraag van de ISDE-subsidie en - voor

DATUM
8 april 2024

de eigenaren van slecht geïsoleerde woningen met een WOZ-waarde lager dan €353.000 - een gemeentelijke subsidieregeling voor de uitvoering van isolatie-/ventilatiemaatregelen. Voor deze aanpak zal een intermediair worden gecontracteerd. De planning is om de inhuur van de intermediair en het opstellen van de subsidieregeling in juni 2024 afgerond te hebben, waarna deze zo snel mogelijk zal worden opengesteld.

- Impact-analyse scenario's voor een warmtebedrijf: de gemeente onderzoekt de implicaties voor de gemeente bij verschillende scenario's voor een warmtebedrijf. Dit vanwege de grotere publieke rol bij warmtebedrijven voor de aanleg en exploitatie van een warmtenet onder de Wet collectieve warmte (beoogde inwerkingtreding 1 januari 2025). Dit helpt ons om t.z.t. een bewuste keuze te maken over deelname aan een mogelijk regionaal warmtebedrijf voor de realisatie van Warmtenet Zuid-Limburg.
- Warmtenet Zuid-Limburg: in het tweede kwartaal besluit het College over deelname aan fase 3 (Ontwikkefase) van het project Warmtenet Zuid-Limburg. Deze fase ziet op de ontwikkeling van een pilot (proof-of-concept) van het eerste gedeelte van een regionaal warmtenet (deze pilot vindt overigens niet plaats in Maastricht).

Voortgang herijking Transitievisie Warmte

In het kader van de herijking van de Transitievisie Warmte 1.0 (TVW 1.0) uit 2021 werken we toe naar een nieuwe, integrale "Transitievisie Warmte en Energie" eind 2024 (TVWE 2.0), waarbij we niet alleen kijken naar de toekomstige warmtevoorziening, maar ook de relatie leggen met andere vraagstukken van de energietransitie, zoals elektriciteit (opwek en elektriciteitsnet) en waterstof. Voor de herijking zijn verschillende bouwstenen in ontwikkeling:

- Mogelijkheden warmtenetten: in de TVW 1.0 zijn warmtenetten voor een groot gedeelte van de gemeente als kansrijk alternatief voor aardgas aangemerkt. In de herijking van de TVW willen wij zoveel mogelijk handelingsperspectief bieden waar mogelijk wel en waar vrijwel zeker geen warmtenet komt in de gemeente. Hiervoor is opnieuw onderzocht in welke buurten een warmtenet (collectieve warmteoplossing) maatschappelijk gezien gunstiger is dan een warmtepomp (individuele oplossing). In dit onderzoek zijn nu ook de technische (on)mogelijkheden in de ondergrond van het centrum meegenomen. Ook is de warmtevraag t.b.v. bedrijfsruimten op bedrijventerreinen meegenomen in het onderzoek.
- In de komende periode (mei/juni) brengen wij in beeld wat de stand van zaken en de voortgang is van de TVW 1.0 en Regionale Energie Strategie 1.0 uit 2021. Daarnaast brengen we de onderdelen van het "energiesysteem van de toekomst" voor Maastricht in kaart, gebaseerd op de indeling van het Nationaal Plan Energiesysteem, inclusief koppeling met de al lopende initiatieven. Dit vormen belangrijke bouwstenen voor de TVWE 2.0, die in het najaar verder vorm zal krijgen.

Verduurzaming monumenten

Met betrekking tot de mogelijkheden van plaatsing van zonnepanelen op monumenten zijn onlangs vragen gerezen. Met de gemeentelijke restauratierichtlijnen uit 2011 is het op dit moment reeds mogelijk en toegestaan om zonnepanelen op de achterzijde van monumenten te plaatsen als deze uit het zicht liggen, geen aantasting vormen van waardevolle onderdelen en zorgvuldig op het dak worden aangebracht. Sinds 27 mei 2020 zijn de richtlijnen van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed ([Advieslijn zonnepanelen op rijksmonumenten | Richtlijn | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed](#)) voor het plaatsen van zonnepanelen op monumenten aangepast. Hierdoor is het onder voorwaarden in sommige gevallen ook mogelijk om zonnepanelen bij monumenten op *zichtlocaties* te plaatsen (zie [infographic](#)). Als gemeente volgen wij deze richtlijnen en werken bovendien aan het aanpassen van onze eigen gemeentelijke verduurzamings- en restauratierichtlijnen. Daarbij kijken we ook naar (het aanpassen van) andere verduurzamingsmaatregelen bij monumenten. Naar verwachting worden de nieuwe gemeentelijke richtlijnen eind 2024 vastgesteld.

DATUM
8 april 2024

Voor individueel advies over verduurzaming van monumenten kunnen monumenteigenaren terecht in het Klimaathuis. Ook organiseert de gemeente in de tweede helft van 2024, in samenwerking met de Rijksdienst, een tentoonstelling en een symposium over het verduurzamen van monumenten.

Tot slot

Met betrekking tot het uitvoeringsprogramma zal ik u regelmatig blijven informeren over de verdere voortgang.

Hoogachtend,

John Aarts,
Wethouder Mobiliteit, Stadsbeheer, Duurzaamheid en Hospitality

Jaarprogrammering 2024

Uitvoeringsprogramma energie- en warmtetransitie 2023-2026

1 Inleiding

Op 14 maart 2023 is het [Uitvoeringsprogramma Energie- en warmtetransitie 2023-2026](#) vastgesteld. Jaarlijks worden inspanningen, te behalen resultaten en mijlpalen geoperationaliseerd. Deze notitie bevat de actualisatie van deze onderdelen van het uitvoeringsprogramma voor 2024. Op het vlak van te behalen programmadoelen¹, strategie en organisatie blijft het uitvoeringsprogramma grotendeels onveranderd. In 2024 wordt de Transitievisie Warmte (TVW) herzien, dit kan tot een bijstelling van de doelen en oplossingsrichtingen in de gebouwde omgeving leiden. Ook kan het raadstraject t.a.v. de verduurzamingsstrategie van het gemeentelijk vastgoed invloed hebben op het realiseren van een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie in 2030.

2 Operationalisering programma 2024

Het programma onderscheidt vier inhoudelijke pijlers en een ondersteunende lijn:

1. Gebouwde Omgeving
2. Mobiliteit
3. Gemeentelijke organisatie
4. Regionale en lokale samenwerking
5. Programmamanagement en randvoorwaarden

Hieronder zijn per programmaliijn de resultaten en inspanningen voor 2024 uitgewerkt.

2.1 Gebouwde omgeving

Relevante beleidsontwikkelingen in 2024 spelen met name op het vlak van warmtenetten en publieke warmtebedrijven / Wet collectieve warmte. Ook netcongestie blijft een grote rol spelen. Deze ontwikkelingen worden meegenomen in de herijking van de Transitievisie Warmte en Energie.

In 2024 wordt de gebiedsgerichte en de doelgroepgerichte aanpak² voortgezet en, zoals voorzien, verder uitgebreid. Zo worden bijvoorbeeld zes nieuwe wijkuitvoeringsplan trajecten gestart en breiden wij de doelgroepaanpak uit met de stimulering van zelforganisatie van eigenaar-bewoners in wijken en een aanpak voor particuliere verhuurders. Ook de lokale aanpak isolatie wordt uitgerold. Een beknopt overzicht van inspanningen en beoogde resultaten is hieronder weergegeven.

Gebouwde omgeving	
Inspanning	Resultaat
<i>Beleidsontwikkeling gebouwde omgeving</i>	
Herijken / opstellen Transitievisie Warmte en Energie 2.0	Transitievisie Warmte en Energie 2.0 vastgesteld (Q4) door Raad: heroverweging beschikbare warmtebronnen, principekeuze aardgasalternatieven stadsbreed, impact energietransitie op gebouwde omgeving en industrie stadsbreed
Impactanalyse en standpuntbepaling warmtebedrijf	Een uitgewerkte impactanalyse van vijf scenario's voor Maastricht irt een mogelijke vormen van een (publiek) warmtebedrijf (Q2) Een advies voor standpuntbepaling gemeente t.o.v. een warmtebedrijf (Q2)

¹ Doelen zijn geformuleerd in eerdere besluitvorming (TVW 1.0, RES 1.1, raadsbesluit ZES etc.).

² In de doelgroepaanpak wordt gedifferentieerd naar doelgroep (VVEs, woningcorporaties, woningeigenaren, huurders) en type gebouwen (woningen, monumenten, maatschappelijk en zakelijk vastgoed). Er is sprake van een gebiedsaanpak, als er een kans of aanleiding is om in een wijk (of bedrijventerrein) collectief een einddatum voor aardgas na te streven, hierbij wordt een wijk dus in haar geheel aangepakt.

Impactanalyse marktordening onder Wet Collectieve Warmte (Wcw)	Uitgewerkte verkenning van de mogelijkheden tot het vaststellen van warmtekavel(s) en realisatiemogelijkheden door warmtebedrijven onder marktordening Wcw (Q3)
Deelname ontwikkelfase 3 Warmtenet Zuid-Limburg (WZL) / positionering gemeente t.a.v. WZL	Besluitvorming college /Raad over verdere deelname ontwikkeling WZL (Q2)
<i>Gebiedsaanpak</i>	
Doorontwikkeling systematiek wijkuitvoeringsplannen	Uitgewerkte planmethodiek o.b.v. geleerde lessen uit lopende WUPs en landelijke ontwikkelingen / wetgeving (Q2/3), keuze verdere uitrol WUPs 2025 en 2026 (Q3/4)
Wijkuitvoeringsplan (WUP) Nazareth	WUP gestart binnen bredere aanpak corporatiewijken (Q1-2), wijkanalyse afgerond (Q3)
WUP Pottenberg	WUP gestart binnen bredere aanpak corporatiewijken (Q1-2), wijkanalyse afgerond (Q3)
WUP Vroendaal	Wijkuitvoeringsplan Vroendaal (aardgasalternatief) vastgesteld door College (Q4)
GGA Beatrixhaven	Analyse kansen 1e energy hub gereed (Q1), Uitwerking Energy hubs en verbreding deelname bedrijven (Q2-3), Visie aardgasvrij Beatrixhaven (Q4)
WUP Limmel	WUP gestart (Q2), wijkanalyse afgerond (Q3)
WUP Binnenstad	WUP gestart (Q2), wijkanalyse afgerond (Q3)
WUP Boschstraatkwartier	WUP gestart (Q2), wijkanalyse afgerond (Q3)
WUP Mariaberg	WUP Mariaberg gestart binnen bredere aanpak corporatiewijken (Q3-4)
WUP/GGA Randwyck	GGA traject resultaten (1e analyse Q1/2), integratie met WUP (Q2), wijkanalyse afgerond (Q4)
WUP Amby-Zuid	WUP gestart (Q2), wijkanalyse Amby-breed afgerond (Q3)
<i>Doelgroepaanpak</i>	
Doorontwikkeling / professionalisering Klimaathuis	Bereik informatievoorziening Klimaathuis significant vergroot, collectieve wijkinitiatieven worden gefaciliteerd, bestaande / nieuwe diensten geïntegreerd en meerjarig contractueel vastgelegd (Q2-3)
Doorontwikkeling doelgroepaanpak algemeen	Inventarisatie van (mogelijke) maatregelen, geselecteerd en vervolgens geactiveerd (doorlopend)
Doelgroepaanpak proactief - zelforganisatie in wijken	Start stimulering collectieve verduurzamingsacties op buurniveau i.s.m. Buurkracht, CNME, UM (Q2), pilot in ca. 2 buurten en vervolgens evaluatie/uitrol (Q4)
Doelgroepaanpak proactief - monumenten	Intensivering informatievoorziening via symposium en tentoonstelling (Q3-4)
Doelgroepaanpak proactief - verhuurders	Aanpak advisering particuliere verhuur (incl. initiatiefrecht huurders) (Q2)
Advisering verduurzaming monumenten	Voortzetting advisering individuele initiatieven, pilot verduurzaming monumentale panden Universiteit Maastricht
Lokale aanpak isolatie	Uitwerking/aanbesteding (Q1) en uitrol lokale aanpak isolatie met SPUK middelen en Noodfonds middelen (Q2)
Soorten Management Plan	SMP nulmeting aanbesteed (Q1) en gestart (Q2), aanpak natuurinclusief isoleren voor Maastricht uitgewerkt / opgenomen in advisering door onze diensten en lokale aanpak isolatie (Q2)
Energie Armoede	uitvoering SPUK Energie Armoede volgens 5 actielijnen, doorzetten bestaande initiatieven en hieraan toevoegen: witgoedregeling (Q1), fixteams (Q2)
VerduurzaamjeMKB	VerduurzaamjeMKB is een lopende adviesdienst (Q1), evaluatie eind 1e jaar (Q4)
Handhaving Label C kantoren	Handhaving label C kantoren conform planning; aansluiting bij portefeuilleaanpak VNG door landelijke vastgoedeigenaren (doorlopend).
Coördinatie verduurzaming bedrijven en doorontwikkeling doelgroepaanpak zakelijk vastgoed	Adequaat ingespeeld op externe ontwikkelingen (o.a. netcongestie), nieuwe initiatieven gestart waar nodig.
Uitvoering Noodfonds subsidieregeling doelgroep bedrijven	De subsidieregeling is bekend binnen de doelgroep en wordt benut (t/m sep 2024)
Opzetten subsidieregeling verduurzaming MKB (mobiliteit)	Subsidieregeling verduurzaming mobiliteit MKB obv TONK middelen onderzocht (Q1) en indien haalbaar opengesteld (Q2)
Doorontwikkeling doelgroepaanpak maatschappelijk vastgoed	Inventarisatie van (mogelijke) maatregelen uitgevoerd, geselecteerd en vervolgens gestart (Q3-4)
Uitvoering Noodfonds subsidieregeling doelgroep maatschappelijk vastgoed	De subsidieregeling is bekend binnen de doelgroep en wordt benut (tot einde 2024)

2.2 Mobiliteit

Binnen de pijler mobiliteit ligt de focus in 2024 op de invoering van de ZES per 1/1/2025. Daarnaast wordt de uitrol van laadinfra voortgezet. Nieuwe ontwikkelingen (met beperktere impact) zijn onderzoeken naar walstroom en de mogelijkheden voor het stimuleren van verduurzaming van kleine voertuigen. Overige ontwikkelingen binnen deze pijler worden in principe uitgesteld tot 2025, na invoering van de ZES.

Mobiliteit	
Inspanning	Resultaat
Uitvoering project Laadinfra	<ul style="list-style-type: none"> Dekkend netwerk publieke laadpalen gerealiseerd, inclusief extra laadpalen tbv ZES (Q3) Beleidsnotitie locatiesturing snelladen opgesteld (Q2) Plankaart potentiële locaties publieke laadpalen gereed (Q2) Praktijktest mobiele laadpalen ambulante handel (Q1)
Uitvoering project ZES	<ul style="list-style-type: none"> Verkeersbesluit en ontheffingenbeleid vastgesteld (Q2) Procedure aanvraag en afhandeling lokale ontheffingen ingeregeld (Q2)
Uitvoering onderzoek Walstroom (motie SP)	Initiatief richting exploitant en indien mogelijk, aanvraag externe financiering. Terugkoppeling raad in juni 2024 (motie)
Stimulering verduurzaming brommers/scooters (kleine voertuigen, maatregel spoorboekje)	Onderzoek mogelijke maatregelen voor verduurzaming brommers/scooters uitgevoerd (Q2-3). Indien haalbaar/wenselijk, maatregelen zoals een stimuleringsregeling uitgewerkt (Q4, ter financiering in 2025)

2.3 Gemeentelijke organisatie

Doelstelling is een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie in 2030. In 2023 is een CO₂ voetafdruk vastgesteld en de scope van klimaatneutraliteit ge(her)definieerd. Dit leidt naar verwachting medio 2024 tot herbevestiging van de ambitie – via het raadstraject voor de vaststelling van de strategienota verduurzaming vastgoed. Energiebesparing binnen de organisatie wordt planmatig vormgegeven. Er komt extra aandacht voor het vergroten van het interne bewustzijn t.a.v. duurzaamheid.

Verduurzaming van het wagenpark loopt, hoewel ook hier uitdagingen zijn i.v.m. netcongestie en onzekere marktontwikkelingen. Op het vlak van inkoop wordt vanuit het programma input gegeven aan het traject Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI). Ook op duurzaam bouwen worden in 2024, samen met het programma circulaire economie en de afdeling inkoop, stappen gezet.

Gemeentelijke organisatie	
Inspanning	Resultaat
Planmatige verlaging gemeentelijke voetafdruk (m.n. scope 1 en 2) en doorontwikkeling CO ₂ voetafdruk	Scoping klimaatneutraliteit gereed (Q1-2), uitvoeren CO ₂ voetafdruk meting over 2023 (Q2), opstellen en uitvoeren reductieplan (Q2), impactbepaling voetafdruk GWW projecten (Q3).
Vergroten interne bewustzijn over duurzaamheid en inventarisatie / impactanalyse energietransitie op eigen organisatie	Gemeentelijke organisatie is toegerust op de impact van de energietransitie qua kennis en capaciteit. Inventarisatie in Q2-Q3 en op basis daarvan vervolgstappen bepalen i.s.m. andere pijlercoördinatoren en management.
Strategiebepaling en uitvoering verduurzaming gemeentelijk vastgoed	Strategienota Verduurzaming Vastgoed vastgesteld (Q3), EED audits conform planning (doorlopend), verduurzaming gemeentelijke panden (doorlopend).
Planmatige verduurzaming gemeentelijke wagenpark, inclusief investering in laadinfrastructuur	Verduurzaming conform vervangingsplan wagenpark (NB volledige verduurzaming nog te verankeren in vervangingsplan).
Verduurzaming inkoop / MVOI	Verankering duurzaamheid in nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid en MVOI traject (Q1-2), mee selecteren en opvolgen MVOI pilots (Q3-4).

Duurzaam / circulair bouwen	Circulair bouwen verankeren in inkoop- & aanbestedingsbeleid, selecteren en opvolgen van 1 of meerdere pilots (vb. circulaire bouwmaterialen). Overall resultaat nog nader te bepalen iom Programma Circulaire Economie (Q1-2).
-----------------------------	---

2.4 Regionale en lokale samenwerking

De gemeente opereert niet alleen. Binnen het programma wordt relatiebeheer met essentiële stakeholders zoals medeoverheden, Enexis en de woningcorporaties, versterkt. De samenwerking in de RES wordt voortgezet met een impuls op de lokale invulling van de restant RES opgave. Het MEA netwerk wordt voortgezet, waarbij de MEA stuurgroep (die recent is verbreed) ook een rol krijgt in de gebiedsgerichte aanpak van bedrijventerreinen en de herijking van de Transitievisie Warmte.

Regionale en lokale samenwerking	
Inspanning	Resultaat
Vertegenwoordiger Maastricht binnen RES en subRES	Adequaat ingespeeld op externe ontwikkelingen, nieuwe initiatieven gestart waar nodig.
lokale doorvertaling multifunctioneel ruimtegebruik / RES in Maastricht	Opstellen aanpak invulling restant RES opgave (Q2-3), beleidsontwikkeling en stimulering projectontwikkeling grootschalige opwek duurzame energie in Maastricht, waaronder OER (doorlopend)
Vertegenwoordiger Maastricht binnen provinciale beleidsontwikkeling energie infrastructuur	Adequaat ingespeeld op externe ontwikkelingen, nieuwe initiatieven gestart waar nodig.
Relatiebeheer Woningcorporaties inz. duurzaamheid (BOWW)	Adequaat ingespeeld op externe ontwikkelingen, nieuwe initiatieven gestart waar nodig.
Relatiebeheer Enexis en gemeentelijke coördinatie ondergrond / energietransitie vormgeven	Adequaat ingespeeld op externe ontwikkelingen, nieuwe initiatieven gestart waar nodig. In Q3 analyse uitgevoerd naar nut/noodzaak/vorm verdere (ondergrond)coördinatie energietransitie intern
Transitieplatform Maastricht / Universiteit Maastricht	Drie initiatieven uitgevoerd onder paraplu Transitieplatform, evaluatie in Q4
Maastrichtse Energie Akkoorden (MEA) netwerk (werkgroepen en kennissessies)	Netwerkactiviteiten en werkgroepessies. Verdere integratie stuurgroep MEA&GGA en samenwerking kennisdeling
Inzet in gebiedsontwikkeling / reactie op plannen initiatiefnemers	Adequate advisering vanuit cluster duurzaamheid

2.5 Programmamanagement en randvoorwaarden

Waar in 2023 de focus lag op het organiseren van interne randvoorwaarden (budget en mensen), zal in 2024 de nadruk liggen op (het faciliteren van) de opschaling, alsmede het vergroten (en meten) van de impact buiten. Hiertoe wordt onder andere in Q1 een dashboard opgesteld. De overige inspanningen (programma management, financieel beheer en control, communicatie, monitoring) zijn gelijk aan 2023. Het programma zal de komende jaren verder moeten groeien om de doelen van het klimaatakkoord te bereiken, dit zal gepaard moeten gaan met aanvullende rijksmiddelen. Momenteel loopt een adviestraject van de Raad voor het Openbaar Bestuur, waaruit al is gebleken dat de uitvoeringskosten voor gemeenten de komende jaren [significant hoger](#) zullen zijn dan in 2021 was voorzien. Een aandachtspunt voor 2024 (en verder) is dan ook het aantrekken van voldoende financiering, niet alleen voor de uitvoeringsorganisatie van de gemeente maar (vooral) ook voor het uitvoeren van maatregelen. Ingezet wordt onder meer op een aanvraag voor het Volkshuisvestingsfonds in de 2^e helft van 2024.

Programmamanagement en randvoorwaarden	
Inspanning	Resultaat
Opzetten effectmonitoring.	Dashboard gereed (Q1)
Inzet op externe financiering	Subsidiescan (Q2), aanvullende rijksfinanciering CDOKE (Q2), aanvraag Volkshuisvestingsfonds (Q3)

3 Mijlpalen 2024

De raad wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang van het uitvoeringsprogramma. Dit gebeurt aan de hand van (geplande) mijlpalen en de actualiteit. De belangrijkste mijlpalen in 2024 zijn:

<i>Mijlpaal</i>	<i>Planning</i>
Gebouwde omgeving	
Besluitvorming college / raad over verdere deelname ontwikkeling WZL	Q2 2024
Start en uitrol lokale aanpak isolatie	Q2 2024
Start van zes nieuwe wijkuitvoeringsplannen in 2024	Q3 2024
Transitievisie Warmte en Energie 2.0 vastgesteld door raad	Q4 2024
Mobiliteit	
ZES uitwerking conform planning, invoering per 1/1/2025	Q4 2024
Gemeentelijke organisatie	
CO ₂ voetafdruk 2023 beschikbaar incl. reductieplan	Q2 2024
Strategienota Verduurzaming Vastgoed vastgesteld	Q3 2024
Regionale en lokale samenwerking	
Aanpak invulling restant RES opgave opgesteld	Q3 2022
Drie initiatieven Transitieplatform uitgevoerd en geëvalueerd	Q4 2024
Programma management	
Subsidiescan en aanvraag rijksfinanciering (CDOKE, Volkshuisvestingsfonds)	Q3 2024

4 Financiën

De programmabegroting is hieronder op hoofdlijnen meerjarig uitgewerkt op basis van de laatste inzichten (en is volledig gedekt door beschikbare middelen). De aanvullende CDOKE middelen³ (in aanvraag sinds dec 2023) zijn hierin nog niet verwerkt. Middelen die in 2024 niet worden uitgeput, blijven beschikbaar (binnen bestemmingsreserve of specifieke uitkeringen) voor de volgende jaren.

Kosten	<i>2023 realisatie</i>	2024	2025	2026
Gebouwde omgeving	€ 3.137.140	€ 10.633.926	€ 3.828.982	€ 4.328.982
Mobiliteit	€ 1.185.347	€ 1.819.604	€ 1.198.573	€ 643.573
Gemeentelijke organisatie	€ 933.600	€ 1.541.803	€ 1.101.803	€ 1.076.803
Regionale en lokale samenwerking	€ 190.000	€ 260.000	€ 240.000	€ 240.000
Programmamanagement en randvoorwaarden	€ 301.000	€ 410.000	€ 410.000	€ 360.000
TOTAAL	€ 5.747.087	€ 14.665.333	€ 6.779.358	€ 6.649.358
waarvan formatie	€ 1.164.809	€ 1.859.458	€ 2.268.237	€ 2.568.237

Opvallend is de grote piek bij gebouwde omgeving in het jaar 2024. Dit komt met name doordat een aantal specifieke uitkeringen (Energie Armoede, Lokale Aanpak Isolatie) en de Noodfonds middelen volledig in dit jaar zijn opgevoerd. Uitputting zal geleidelijk over meerdere jaren zijn (dit is mogelijk binnen de voorwaarden van de SPUKs).

³ CDOKE: De rijksregeling 'Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid'